

особи потерпілого (жертви); 8) зв'язок конкретного епізоду із цією серією вбивств; 9) мета й мотиви скоєння вбивств.

Організація розкриття злочину починається з дій, спрямованих на виявлення початкової криміналістичне значущої інформації. Серійні вбивства характеризуються високим рівнем інформаційної невизначеності через відсутність можливості отримати необхідну інформацію від свідків або жертв злочину. Організація і методика розкриття серійних вбивств потребує змін, а саме удосконалення технологій збору та аналізу інформації про кримінальне правопорушення.

Отже, досягненню успіху в розкритті серійних вбивств, перш за все, сприяє вирішення двох основних завдань: своєчасне розпізнання серійного характеру вбивств; встановлення до якого типу серійних вбивств відноситься злочинець, що розшукується.

ЗЛОЧИННІ ПОРУШЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ

Лозова Т. О., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін ННПП НАВС Семенов В.В.

Огляд місця події є однією з найпоширеніших слідчих дій, яка складається з пізнавальних та закріплюючих операцій слідчого, виконуваних на місці виявлення ознак вчиненого чи передбачуваного злочину з метою відшукування та закріплення слідів, предметів і інших об'єктів, що дозволяють встановити механізм події, яка відбулася, і встановити обставини, що мають значення для досудового розслідування.

Загальні положення, рекомендації та етапи проведення цієї слідчої дії досить добре розроблені у науковій криміналістичній літературі, тому нами будуть розглянуті лише особливості її проведення у провадженнях про порушення прав інтелектуальної власності.

При безпосередній підготовці до проведення огляду місця події необхідно: а) визначити коло осіб, які повинні взяти участь в огляді, у тому числі співробітників міліції, технічних помічників для допоміжних робіт, спеціалістів, понятих; б) проконсультуватися в компетентних осіб з таких питань: які відмінності має контрафактна продукція від оригінальної; яке устаткування й пристосування можуть бути використані для відтворення екземплярів контрафактної продукції, виготовлення поліграфічних упакувань, захисних наклеюк; які заходи необхідно провести для забезпечення збереження устаткування й інформації, яка зберігається в його пам'яті; в) визначити техніко-криміналістичні засоби, які бажано було б використати для пошуку, виявлення й фіксації слідів, обстановки; г) підготувати пакувальний матеріал, бланки для опечатування, пояснювальні бирки; д) вирішити питання з транспортним засобом, на якому потрібно добратися до місця події й вивезти звідти вилучене; е) по можливості заздалегідь визначити завдання кожному учасникові слідчої дії, попередити про заходи безпеки, вибрати правила й тактичні прийоми огляду.

Крім того, при вилученні відеопродукції необхідно перевірити й відобразити в протоколі огляду місця події наявність (або відсутність) документів, які дають дозвіл на даний вид діяльності (відтворення, прокат екземплярів аудіовізуальних творів) і інших документів, які мають значення для справи. При вилученні аудіо- та відео- записуючої апаратури варто залишити компакт-диски, касети, записувані на момент початку огляду місця події, усередині апаратури. У протоколі ж відображається робочий стан виявленої апаратури й сам факт запису на компакт-диски чи касети фільмів із вказівкою їх назви.

Об'єкти, які вилучаються, необхідно упакувати належним чином, опечатати й скріпити підписами учасників огляду. У протоколі слідчої дії поряд з детальним описом обстановки й виявлених об'єктів в обов'язковому порядку фіксуються пояснення керівників і працівників підприємства, торговельної

організації щодо факту порушення ними прав інтелектуальної власності. При необхідності в ході огляду місця події складаються схеми, плани місця події. Істотно підвищує результативність і наочність огляду – фотографування й відео зйомка. Доцільно зазначити, що порушення, допущені при складанні протоколу огляду місця події, призводять до втрати доказового значення даної слідчої дії.

Проведений нами аналіз матеріалів дослідчої перевірки показав, що оперативні працівники нерідко незадовільно проводять огляд місця події.

Типові порушення й недоліки при проведенні огляду місця події й складанні протоколу даної слідчої дії такі: 1) не вказуються всі присутні при проведенні огляду місця події, причому не тільки співробітники міліції, але навіть особа, у якій вилучається контрафактна продукція (продавця або власник даної продукції); 2) не з'ясовується позиція особи, у якій вилучається продукція, щодо контрафактності даної продукції; 3) не оглядається й не відображається час роботи торговельної установи, правила прокату чи обміну й інша інформація для клієнтів; 4) не повністю або взагалі не описується обстановка місця події, не конкретизуються місця виявлення контрафактної продукції, а також інші предмети і документи; 5) відсутня належна послідовність при описі місця події; 6) не індивідуалізуються предмети і документи що вилучаються, при цьому іноді навіть не вказуються назви продукції, що і в якій кількості вилучено; 7) при здійсненні прокату і продажу відеопродукції не вказується, яка саме відеопродукція призначалася для продажу, а яка для прокату; 8) не вилучаються й не вказуються в протоколі товарні накладні, бухгалтерська документація, зошити здачі в прокат і продажу продукції, інші записи, квитанції, паспорта, які залишені в заставу за прокат продукції; 9) вилучені предмети й документи не упаковуються й не опечатуються; 10) хоча в протоколі описується контрафактна продукція, а також інші предмети й документи й фактично ці об'єкти вилучаються, однак у протоколі факт вилучення не відображається; 11) не вказується наявність або відсутність в особи, у якій вилучається контрафактна продукція, договорів і інших документів на цю продукцію; 12) у необхідних випадках (наприклад, при огляді у великих приміщеннях) не складаються плани й схеми.

Таку практику варто визнати неправильною, вона не відповідає вимогам кримінального-процесуального законодавства й сприяє різного роду зловживанням.

Отже, дотримання вищезазначених криміналістичних рекомендацій, на нашу думку, значно підвищить ефективність та результативність огляду місця події у провадженнях про порушення прав інтелектуальної власності.

ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ РОЗШИРЕННЯ ПРАВ ПІДОЗРЮВАНИХ ОСІБ У ВИБОРІ ЗАХИСНИКА, З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ІХ ПРАВА НА ДОСУДОВОМУ СЛІДСТВІ

Лисенко І.І., курсант ННІФПСКМ НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, професор кафедри досудового розслідування ННІФПСКМ НАВС Іерусалимов І.О.

Надзвичайно актуальним сьогодні є вирішення проблеми захисту судами України прав і свобод людини і громадянина. Конституцією України та чинним законодавством судам надано владні повноваження для захисту прав і законних інтересів громадян та юридичних осіб, інтересів держави та відновлення порушених прав. Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – далі КПК України) є суттєвим кроком у розвитку та вдосконаленні системи кримінального судочинства. Це рух у напрямку гуманізації кримінального процесу, оскільки до завдань кримінального провадження відноситься захист людини і громадянина, а також реалізація їх основних прав та свобод передбачених, як Конституцією України так і діючим КПК України.

Тому, щоб реалізувати свої права статтю 59 Конституції України гарантується: кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах